

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Aplinkos vadyba“
el. p. info@aplinkosvadyba.lt

2018-04 - **13**
Į 2018-03-23

Nr. (28.5)-A4-**3511**
Nr. R1721

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

DĖL PLANUOJAMOS BOKURO KOGENERACINĖS ELEKTRINĖS STATYBOS KATILINĖS G. 3, KARLŲ K., VISAGINO SAV., - POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

(planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – UAB „Blix LT“, A. Mickevičiaus g. 7A, Vilnius, tel. +370 694 56059, el. p. info@blix.lt

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas - UAB „Aplinkos vadyba“, Subačiaus g. 23, 01300 Vilnius, tel.: 8 5 204 51 39, 8 613 22747, el. p. info@aplinkosvadyba.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us) –

Planuojama ūkinė veikla – 10 MW galios biokuro kogeneracinės elektrinės statyba ir veikla.

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (2017 m. birželio 27 d. Nr. XIII-529) 3-7 straipsniais ir 2 priedėlio 3.1 punktu: „šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių vardinė (nominali) šiluminė galia – mažesnė kaip 150 MW, bet didesnė kaip 5 MW“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) vieta – Katilinės g. 3, Karlių k., Karlių sen., Visagino sav.. Biokuro kogeneracinę elektrinę planuojama statyti viename iš pastatų (unikalus numeris - 4400-0644-1774), esančių žemės sklype (kadastro Nr. 4535/0005:34.). Artimiausias gyvenamasis namas, esantis Gūrių k. 6, Rimšės sen., Ignalinos r. sav., nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~0,96 km į pietus. Gretimoje PŪV teritorijoje visuomeninės paskirties pastatų ir rekreacinių teritorijų nėra. Artimiausias visuomeninės paskirties pastatas, Visagino Žiburio pagrindinė mokykla, esantis Energetikų g. 56, Visaginas, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~2,8 km į šiaurės vakarus. Vietovėje saugomų teritorijų (valstybinių rezervatų, nacionalinių ar regioninių parkų, gamtos draustinių, biosferos poligonų) nėra. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija (PAST ir BAST) – Drūkšių ežeras, yra už 4 km į šiaurę, o artimiausias objektas, įtrauktas į Lietuvos kultūros paveldo registrą – Čeberakų, Pasamanės piliakalnis, vad. Bažnyčiakalniu (kodas – 17156) yra už 0,78 km į šiaurės rytus nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Planuojamos ūkinės veiklos metu planuojama pastatyti bei eksploatuoti 10 MW kogeneracinę elektrinę, kurioje pagaminta šilumos energija bus tiekama į VĮ „Visagino energija“ priklausančius šilumos perdavimo tinklus, o elektros energija - į AB „ESO“ priklausančius skirstomuosius elektros tinklus. Planuojama pagaminti šiluminės energijos – 64000MWh/m. ir elektros energijos – 16000 MWh/m. Pagamintos šiluminės energijos perdavimui nuo planuojamos kogeneracinės elektrinės iki VĮ „Visagino energija“ priklausančių šilumos perdavimo tinklų bus tiesiami nauji požeminiai šilumos tinklai (preliminarus

planuojamų tiesti šilumos tinklų ilgis 300-400 m), o pagamintos elektros energijos perdavimui nuo planuojamos kogeneracinės elektrinės iki AB „ESO“ priklausančių skirstomųjų elektros tinklų bus tiesiami nauji požeminiai 10 kV įtampos elektros tinklai (preliminarus planuojamų tiesti elektros tinklų ilgis 900 m). Kogeneracinėje elektrinėje kaip kuras bus naudojamas biokuras (medienos skiedros). Per metus planuojama sunaudoti 48 373 t biokuro. Biokuras bus laikomas planuojamoje įrengti uždaroje biokuro sandėliavimo patalpoje (kuro saugykloje), kuri numatyta rytinėje rekonstruojamo pastato dalyje. Biokuras į elektrinę bus atvežamas autofurgonais kiekvieną dieną, tik darbo dienomis, kuro krovos darbai vyks pastato viduje. Įrengiamoje kuro saugykloje bus laikomas iki 3 parų kuro poreikio rezervas (397,58 t). Likęs rezervinio kuro kiekis gali būti kaupiamas kuro tiekėjo sandėlyje arba mainais į sukauptą kuro kiekį gali būti sudaroma sutartis su toje pačioje šilumos tiekimo sistemoje veikiančiu šilumos gamintoju dėl šilumos kiekio pagaminimo/įsigijimo tuo atveju, jeigu sutriktų kuro tiekimas. Kuro saugykloje įrengiamos judamos grindys su hidrocilindrais, kurių pagalba kuras judamomis grindimis perstumiamas pro kuro skleistuvą ant horizontalaus grandiklinio transporterio, kuriuo keliauja pro negabaritinio kuro atskyrėją. Toliau kuras grandiklinių transporterių pagalba beriamas į pakuros kuro bunkerį. Iš kuro bunkerio kuras hidraulikos pagalba stūmokliais paduodamas į pakurą ir pirmyn-atgal judančiomis ardelėmis juda pakuroje. Biokuro deginimo pakura skirta dirbti prie termotepalinio katilo, šilumos gamybai. Pakura susideda iš mūro, ardyno, kuro maitintuvo, ortakių, ardyno judinimo mechanizmo, apžiūros durelių, degimo proceso stebėjimo akučių, pūtimo ventiliatorių, valdymo skydo. Kuras į pakurą paduodamas stūmokliniu maitintuvu. Po pakuros ardynu esantis tūris yra padalintas į dvi zonas. Virš ardyno yra keturios zonos: 1 - šlapio kuro džiovinimo zona; 2-3 - pradinio sudegimo ir gazifikavimo zona; 4 – visiško sudegimo zona (arba pagal poreikį medžio anglies gamybos). Už šių zonų yra pelenų arba medžio anglies surinkimo zona. Ši deginimo technologija naudojant pirminį ir antrinį oro srautus ir dūmų recirkuliaciją, kuri leidžia gauti dujų gazifikavimo degimą. Pakuroje galima deginti 35-60% drėgnumo kurą. Kuro degimo stabilumą palaiko įkaitęs pakuros mūras, o po trumpalaikių sustabdymų (iki 3-12 val., priklausomai nuo ataušinimo lygio) užkūrimui pakanka įkaitusio pakuros mūro ir likusio degti kuro kaitros. Išdžiuvęs kuras patenka į degimo zoną, kurioje kuras, veikiant aukštai temperatūrai ir pirminiam orui, paduodamam po ardelėmis, gazifikuojasi. Dujų sudeginimui virš kuro sluoksnio paduodamas antrinis oras. Tretinis oras paduodamas į pakuros su sumaišymo kamera sujungimo kanalą, kur galutinai sudeginamos dujos. Dūmų recirkuliacijos oras, priklausomai nuo degimo sąlygų, paduodamas ir po ardynu, ir virš ardyno. Ardyno judinimo mechanizmas išsijungia prieš ir po šviežios kuro porcijos įstūmimo į pakurą (pelenų nustūmimui ir kuro sluoksnio išlyginimui). Temperatūra pakuroje palaikoma 900-1000° C. Viršijus maksimalią temperatūrą aušinimas pakuroje yra numatytas dūmų recirkuliacijos pagalba. Kuro sluoksnis turi dengti ardyną per visą jo plotą. Kuro sluoksnio storis turi būti toks, kad ardynas būtų apsaugotas nuo perkaitimo. Kuras turi baigti degti ant paskutinių ardelių eilių. Pirminio, dūmų recirkuliacijos ir antrinio orų kiekio paskirstymas tarp zonų atliekamas derinimo metu, priklausomai nuo degimo proceso pakuroje. Kuro padavimas, degimo palaikymas ir pelenų pašalinimas atliekamas automatiname režime pagal užduotus parametrus. Sudegusio kuro pelenai krenta į keturis skyrius po ardynu, o gale ardyno į pelenų pašalinimo kanalą. Skyrių dugne ir pelenų šalinimo kanale įrengti hidrauliniai grandikliniai pelenų šalinimo transporteriai, kurie šalina pelenus į hidraulinį grandiklinį pelenų šalinimo transporterį, kuris perneša pelenus į kitą grandiklinį transporterį, iš kurio pelenai paduodami į uždarą pelenų konteinerį. Degimo produktai pakuroje juda per dvi degimo kameras bei tūtą į termotepalinį katilą. Pakuroje po ardynu ir virš jo įpučiamas dūmų recirkuliacijos srautas. Po ardynu įpučiamas pirminis oras iš atitinkamo ventiliatoriaus. Antrinis oras įpučiamas per atitinkamus kolektorius pačioje pakuroje. Antrinio oro ventiliatorius valdomas per dažnio keitiklį nuo deguonies kiekio degimo produktuose. Visas oras tiekiamas pašildytas iš oro pašildytuvo.

Elektros gamyba bus vykdoma organinio Rankino ciklo (ORC) generatoriumi. Veikimas panašus į įprasto garo (Rankino) ciklo generatoriaus veikimą: darbinis skystis yra kaitinamas šiluma, ateinančia iš biokuro katilo, garuoja, eina per turbiną, išsiplečia ir atvėsta, kondensuojasi atiduodamas likusią šilumą šilumos nunešimo grandinei (pvz. į miesto šilumos tinklus). Ciklas

uždaras, dujos ar skysčiai į aplinką nepatenka. Numatoma elektrinė galia - 2 MW.

Dūmų recirkuliacijos ir pirminio oro ventiliatoriai valdomi dažnio keitiklių pagalba. Degimo dujos praeina pro trijų eigių vertikalų termotepalo katilą. Katilo duryse įrengta automatiškai veikianti, katilo vidaus paviršius prapučianti suspaustu oru, valymo sistema. Po katilo degimo dujos praeina per multicikloną. Po multiciklono dūmų srautas automatiškai valdomų sklendžių pagalba yra nukreipiamas į dūmų filtrą, o po to dūmsiurbės pagalba į kaminą. Dūmsiurbiai taip pat valdomi per dažnio keitiklius. Susidarę pelenai šalinami pelenų transporteriu į konteinerį. Visus įrengimus valdo automatika, sumontuota atitinkamuose skyduose, valdiklių pagalba. Visi įrenginiai montuojami pastate, kaminas (25 m aukščio) – pastato išorėje. Numatoma, kad kogeneracinė elektrinė veiks 24 val./parą. Į aplinkos orą pateks 211,482 t/m. anglies monoksido (CO), 33,763 t/m. azoto oksidų (NO_x), 4,08 t/m. sieros dioksido (SO₂) ir 1,579 t/m. kietųjų dalelių. Kuro degimo proceso metu išsiskiriančių kietųjų dalelių sulaikymui bus įrengti multiciklonas (efektyvumas 85%) ir rankovinis filtras (efektyvumas 90%), bendras efektyvumas 98,5 %.

Planuojamoje veikloje vanduo bus tiekiamas iš centralizuotų miesto vandentiekio tinklų ir pramoninio vandentiekio. Pagal Visagino savivaldybės vandens tiekimo, nuotekų ir lietaus kanalizacijos tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano, patvirtinto Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. IV-1022, vandens tiekimo sprendinių brėžinį planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į planuojamą viešojo vandens tiekimo teritoriją, kurioje yra išsidėstę reikalingi vandens tiekimo inžineriniai tinklai. Planuojamos ūkinės veiklos metu susidaranti buitinės (3,0 m³/d., 190,8 m³/m.), gamybinės (elektrinės grindų plovimo – 0,32 m³/d; 3,84 m³/metus; sistemos ištuštinimo planinio remonto metu (slėginis drenažas) – 40,0 m³/d; 80,0 m³/metus; garo katilo nuolatinių ir periodinių prapūtimų – 13,5 m³/d; 4905 m³/metus; turbinos kondensatoriaus – 38,4 m³/d; 9500 m³/metus.) ir paviršinės (29,9 m³/h; 344 m³/metus) nuotekos bus išleidžiamos į VI „Visagino energija“ eksploatuojamos atitinkamus nuotekų tinklus. Paviršinės nuotekos nuo kietų dangų gali būti užterštos biokuru (biokuro likučiais), todėl prieš jas išleidžiant į centralizuotus tinklus vertikaliniu planiravimu bus nukreipiamos į projektuojamus polimerbetoninius trapus su filtravimo maišais. Kai maišai prisipildys biokuro nuosėdomis, jie bus ištraukiami, susikaupęs biokuras išpilamas į kuro sandėlį, o maišai išplaunami ir įdedami atgal į trapus. Į šiuos trapus patekusios biokuro nuosėdos pasilieka maišuose, o švarus vanduo nuteka į trapo dugną, iš kur PVC vamzdžiais nuvedamos į VI „Visagino energija“ eksploatuojamus nuotekų tinklus. Prisijungimo vietos bus tikslinamos techninio projekto rengimo metu. Nuotekų apskaita bus vykdoma pagal įrengiamų vandens apskaitos prietaisų rodmenis. Nuotekų laboratorinei kontrolei vykdyti bus įrengiamos nuotekų mėginių ėmimo vietos.

Visos atliekos, susidariusios objekto statybos ir eksploatacijos metu, bus renkamos ir perduodamos pagal sutartį atliekas tvarkančiai ir transportuojančiai įmonei, registruotai atliekas tvarkančių įmonių registre. Statybinių atliekų krovimas į mašinas bus organizuojamas taip, kad statybos aikštelė ir gretima teritorija būtų apsaugota nuo dulkių ir triukšmo, o išgabenant atliekas nebus teršiama aplinka, atliekos bus vežamos dengtais sunkvežimiais, konteineriais ar kitu uždaru būdu.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią:

6.1. Dūmų valymui nuo kietųjų dalelių numatomi multiciklonas ir rankovinis filtras (bendras valymo efektyvumas 98,5 %).

6.2. Katilui veikiant visais našumo diapazonais kenksmingų medžiagų koncentracija degimo produktuose neturi viršyti Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. D1-778.

6.3. Katilinės patalpoje numatytas sorbento konteineris išsiliejusių (perpilant ar pan.) preparatų surinkimui. Panaudotas sorbentas bus saugomas atskiroje konteinerio dalyje ir tvarkomas laikantis Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimų.

6.4. Siekiant sumažinti galimą neigiamą poveikį aplinkai (aplinkos orui) numatoma naudojama kurą (drėgnumas sieks 20-60 %) sandėliuoti uždarose patalpose, taip pat reikalingus kuro krovos darbus vykdyti pastato viduje.

6.5. Apsauga nuo triukšmo statybų metu turi būti užtikrinama, atsižvelgiant į bendruosius triukšmo valdymo ir kontrolės reikalavimus bei į specialiuosius ribojimus, nustatytus savivaldybės, kurioje vykdomi statybų darbai, patvirtintose triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklėse.

6.6. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.7. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1 Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomas, tarp jų ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra artima jų aplinkai, todėl poveikis šioms teritorijoms nenumatomas. Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos, todėl neigiamo poveikio kultūros paveldui nebus.

7.2. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Ignalinos atominės elektrinės sanitarinę apsaugos zoną.

7.3. Planuojamos ūkinės veikla reikšmingo poveikio aplinkos oro kokybei, atsižvelgiant į aplinkos oro foninį užterštumą ir klimatui, nesąlygos. Prognozuojamų aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimas, įvertinus vyraujančius vėjus ir kitas meteorologines sąlygas, parodė, jog PŪV metu į aplinkos orą išmetamų teršalų pažemio koncentracijos neviršija teisės aktais nustatytų ribinių reikšmių.

7.4. Pagal triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatus prognozuojamas planuojamos ūkinės veiklos ir transporto įtakojamas triukšmo lygis visais paros periodais neviršija Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų didžiausių ribinių dydžių.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos metu nebus naudojamos medžiagos ir produktai turintys kvapo pajutimo slenkstį, todėl kvapai neišsiskirs.

7.6. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje didelės apimties žemės darbai, gausus išteklių naudojimas nenumatomas. Įvertinus vietos aspektus ir tai, kad ūkinė veikla bus vykdoma pastate, susidaranti buitinės, gamybinės ir paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į VĮ „Visagino energija“ eksploatuojamus nuotekų tinklus, žemei (jos paviršiui ir gelmėms), dirvožemiui, vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir (ar) pakrantės apsaugos juostoms neigiamo poveikio nebus.

7.7. Galima tarša dėl veikos vykdymo metu susidarantių atliekų, nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams. Objekto statybos ir eksploatacijos metu susidaranti atliekos bus rūšiuojamos pagal atliekų technologinius srautus, nomenklatūrą, prigimtį ir rūšį ir perduodamos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkytojų valstybės registre registruotiems atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas.

7.9. Aplinkos apsaugos agentūra pastabų ir pasiūlymų iš suinteresuotos visuomenės, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Utenos skyriaus, Visagino priešgaisrinės gelbėjimo valdybos negavo. 2018-02-27 buvo gautas Visagino savivaldybės administracijos raštas Nr. (4.19E) 1-860, kuriame prašoma patikslinti atrankos informaciją (adresą, situacijos schemą su gretimybėmis, atsižvelgti į Visagino savivaldybės monitoringo ataskaitą, Visagino savivaldybės vandens tiekimo, nuotekų ir lietaus kanalizacijos tvarkymo infrastruktūros specialųjį planą, patvirtintą Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugšėjo 4 d. įsakymu Nr. IV-1022, pagrįsti sanitarinės apsaugos zonos dydį ir kt.). PAV rengėjai įvertino prašymą ir patikslino informaciją. Visagino savivaldybės administracija 2018-04-09 raštu Nr. (4.19E)1-1521 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo“ informavo, kad išnagrinėjus UAB „Aplinkos vadyba“ paaiškinimus, atsakymus į pastabas, patikslintą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo planuojamai ūkinei veiklai, pasiūlymų neturi. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamento Visagino skyrius 2018-02- 20 raštu Nr. (9-24 14.3.5 E)2-6460 ir

2018-04-03 raštą Nr. 2.9.24 14.3.5 E)2-13445 informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Atrankos informacijos ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo neturi.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - biokuro kogeneracinės elektrinės statybai ir eksploatavimui Katilinės g. 3, Karlų k., Visagino sav., - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šios atrankos išvados įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

Aplinkos apsaugos agentūros 2018-04 -13 rašto Nr. (28.5)-A4- 3511

Adresatų sąrašas

UAB „Blix LT“
el. p. info@blix.lt

Visagino savivaldybės administracijai
el. p. visaginas@visaginas.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentui
el. p. utena@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Utenos skyriui
el. p. utena@kpd.lt

Visagino priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
el. p. visaginas.pgv@vpgt.lt

Kopija
Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui
el. p. utena@urd.am.lt